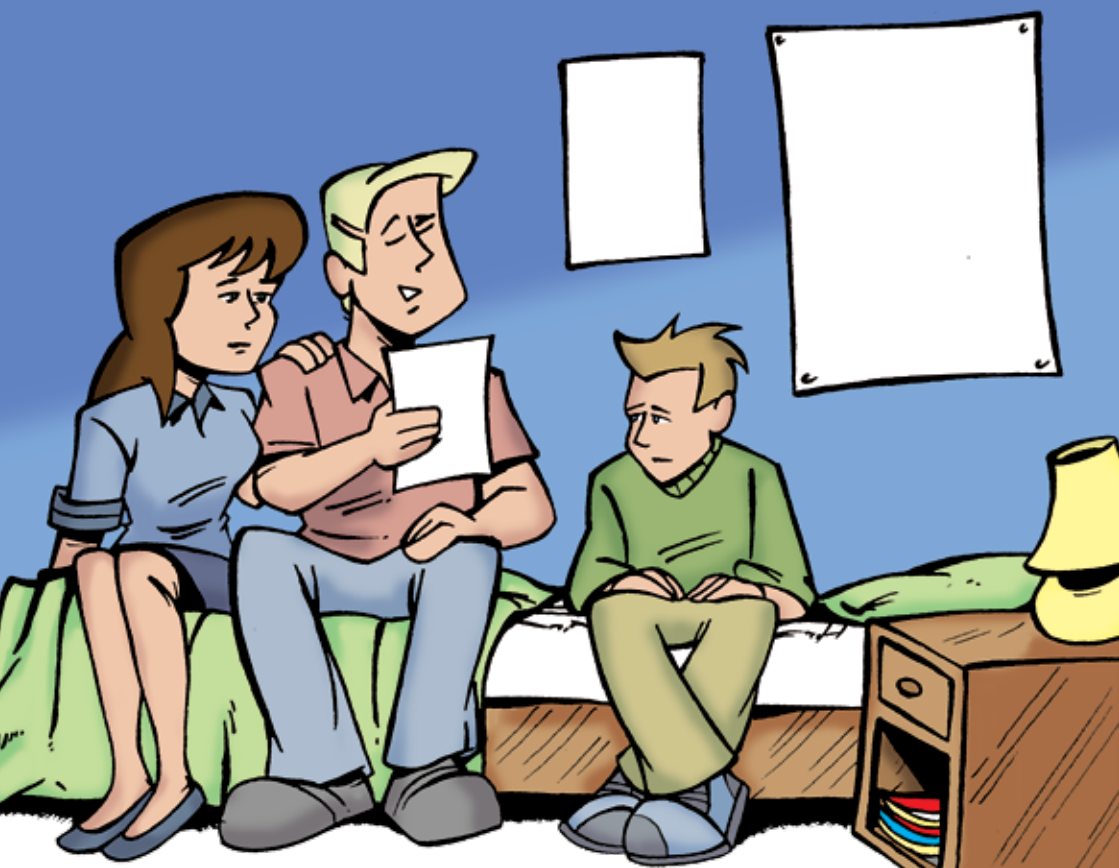


K L A R E T A A L



Tekst: Frank Van Hoen, Johan Vanderfaellie en Femke Vanschoonlandt

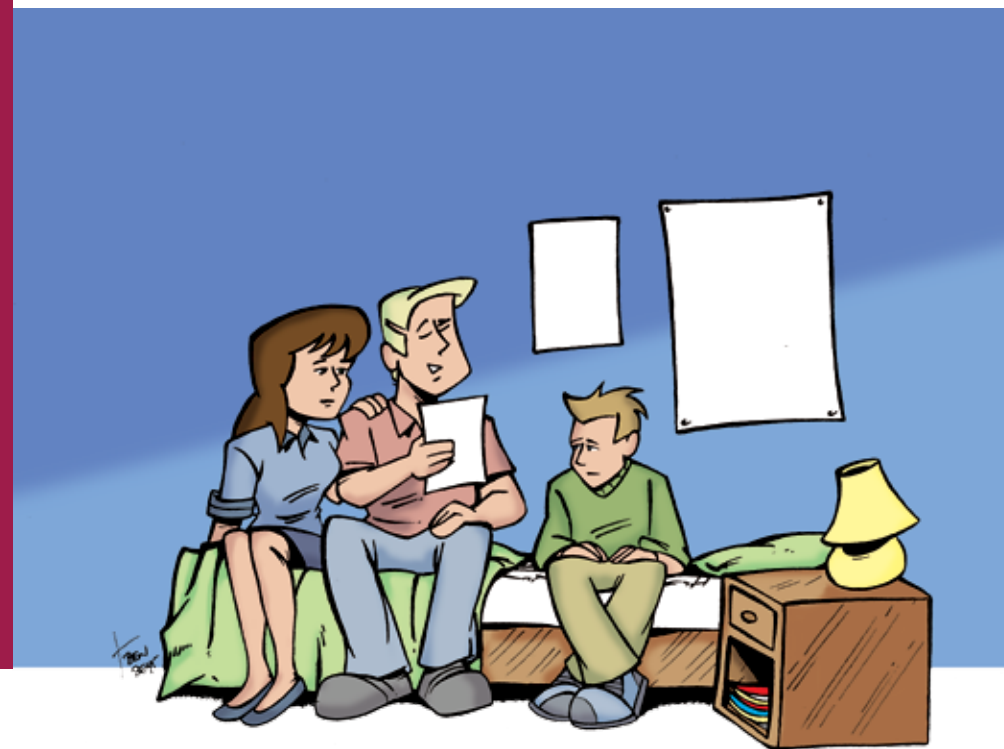
Illustraties door Ben Seys, www.benseys.com

Een meer diepgaande beschrijving vindt u in het boek van Haim Omer 'Geweldloos verzet in gezinnen'. Een nieuwe benadering van gewelddadig en zelfdestructief gedrag van kinderen en adolescenten, uitgegeven door Bohn Stafleu van Loghum.

Deze werkmap vormt een onderdeel van 'Pleegouders Versterken in Opvoeden – module Geweldloos Verzet', een intensief ondersteuningsprogramma voor pleegouders, ontwikkeld door de Vrije Universiteit Brussel en de Vlaamse diensten voor pleegzorg, met steun van het Agentschap Jongerenwelzijn.

KLARE TAAL

Geweldloos Verzet is een keerpunt. Het is de start van een nieuwe fase waarin u in klare taal met uw pleegkind praat. Vertel uw pleegkind zo duidelijk mogelijk wat u niet langer aanvaardt, en toon hoe vastberaden u aan zijn gedrag weerstand zal bieden.



Welk gedrag gaat u aanpakken?

Alle begin is moeilijk, maar het is gemakkelijker als u eerst samen met uw partner beslist welk gedrag u eerst gaat aanpakken en hoe. Soms bent u het niet eens met elkaar. Misschien is dit zelfs een deel van het probleem. Toch is dit overleg erg belangrijk: het brengt jullie als pleegouders dichter bijeen, en het helpt om een gezamenlijk doel te bepalen.

Vraag: "Er zijn zo veel dingen die moeten veranderen. Waar starten we?"

Antwoord: "Kies een of twee zaken, niet meer."

Noteer elk gedrag dat u wilt veranderen op een afzonderlijk stukje papier. Beslis dan welk gedrag (een of twee zaken) u niet langer verdraagt. Is er geen beginnen aan? Dan kennen we een goed trucje: de drie manden.



De acceptatiemand: dit is de grootste mand. Stop hierin alle zaken waar u geen strijd meer om gaat voeren, ook al hebt u er een hekel aan. Het grootste deel van uw papertjes moeten in deze mand terechtkomen.



De compromismand: dit is de middelste mand. Stop hierin de zaken waarmee u flexibel wilt omgaan, of waarover u bereid bent om met uw pleegkind te onderhandelen.



De limietmand: dit is de kleinste mand. Stop hierin de zaken die u niet langer verdraagt en niet langer zult aanvaarden. Dit zijn er niet meer dan twee.

Schrijf een brief

Schrijven is soms gemakkelijker dan praten. Bovendien staat het dan zwart op wit op papier. We noemen deze brief de aankondiging: u kondigt aan welk gedrag u niet meer tolereert (de papertjes uit de kleine mand). Geef bij elk gedrag een concreet voorbeeld.

Goed om te weten

- De aankondiging is kort.
- De stijl is opbouwend en respectvol.
- Dreig niet met straf als uw pleegkind de regels overtreedt.
- Benoem één of meerdere positieve kenmerken of sterktes van uw pleegkind.
- Schrijf over wat u niet meer verdraagt en dat u gaat reageren, en niet over wat u van uw pleegkind verwacht.
- Gebruik geen bedreigende of beoordelende toon.
- Eindig met een positieve mededeling.
- Geef uw pleegkind de boodschap: "We doen dit omdat we jou belangrijk vinden, omdat we jou graag zien!"

Voorbeeld van de aankondiging

Lieve M.,

Je bent een zelfstandige en dappere meid. We hebben je graag in ons gezin en willen goed voor je zorgen. Daarom hebben we besloten volgende gedragingen niet meer te dulden en niet langer te negeren:

1., bijvoorbeeld:

2., bijvoorbeeld: (Geef hier een korte, concrete beschrijving van het gedrag dat u niet langer aanvaardt, maar zonder interpretatie.)

Vanaf nu zullen we alles doen wat we kunnen om de situatie te veranderen, behalve je fysiek of verbaal aanvallen. We doen dit omdat het onze plicht is als pleegouder en omdat we voor jou ons best willen doen. We blijven niet langer alleen met het probleem, maar vragen hulp en steun aan onze en jouw familie en vrienden. We zullen niet verbergen wat hier gebeurt.

We geven om jou!

Je pleegouders.

Hoe verloopt de aankondiging?

- Kies een rustig moment waarop u ontspannen bent. Doe zeker geen aankondiging kort na een conflict. Uw devies luidt: Smeed het ijzer als het koud is!
- Ga de kamer van uw pleegkind binnen en ga zitten.
- Is dit niet mogelijk? Doe dan de aankondiging op een andere plaats.
- Praat op een duidelijke, rustige en niet-bedreigende manier.
- Doe de aankondiging samen met uw partner.
- Lees de aankondiging luidop.
- Denkt u dat uw pleegkind met geweld zal reageren? Vraag dan iemand als getuige in huis (zie onze brochure 'U staat er niet alleen voor').
- Verlaat de kamer en geef uw pleegkind een kopie van de aankondiging of laat de aankondiging achter in de kamer.

Lijkt dit u allemaal een beetje kunstmatig? Dat is net de bedoeling. De aankondiging heeft een ritueel karakter. Zoals alle ceremonies geeft het op een rituele manier een keerpunt aan: vanaf hier is het anders!

Wat doet uw pleegkind?

- Niets
- Roepen
- Tieren
- Huilen
- De aankondiging verscheuren

Wat doet u?

Rustig blijven en zwijgen. Plan en oefen uw reactie op het gedrag van uw pleegkind grondig vooraf met uw hulpverlener.

Wat moet u niet doen?

- Uitwijden
- Boos worden
- Preken
- Uw stem verheffen
- (Be)dreigen

Schrijf hier uw ideeën voor uw eigen aankondiging.

Moeilijk? Vraag raad aan uw hulpverlener. Een aankondiging schrijven, vergt heel wat inspanning. Uw hulpverlener geeft u graag advies en bezorgt u voorbeelden die andere pleegouders hebben geschreven.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

